

Eksamen

Fredag 3.juni 2016

AKV2003

Oppdrett og miljø

Programområde: Naturbruk

Nynorsk

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verkty som kan brukast til kommunikasjon.
Bruk av kjelder	Viss du bruker kjelder i svaret ditt, skal du alltid oppgi desse på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.
Vedlegg	Ingen
Informasjon om vurderinga	<p>VURDERINGSRETTLEIING FOR SVARET DITT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksamen skal prøve i kva grad kandidaten har nådd kompetansemåla som er fastsette i læreplanen • Når du løyser oppgåva, må du beskrive dei føresetnadene du legg til grunn og grunngi desse. Breidde- og djupnekunnskap innanfor dei områda som er relevante for oppgåva viser du ved å: <ul style="list-style-type: none"> ○ presentere og bruke fagstoff, og grunngi synspunkta dine og forslaga dine til løysing på oppgåva ○ trekkje inn ulike synspunkt og løysingar som er relevante for problemstillingane i oppgåva ○ gjere greie for resultatet/konsekvensane av dei faglege vala dine ○ meistre relevante grunnleggjande ferdigheiter ○ bruke eksempel der det er relevant ○ bruke fagterminologi og eventuelle hjelpemiddel og vedlegg på ein formålstenleg og etterretteleg måte
Andre opplysningar	

Oppgåve 1

Dei totale kostnadene for lakselus dei siste åra er estimert til å liggje på mellom 3 og 4 milliardar kroner i året, i tillegg til skade på omdømet og belastning av miljøet.

- a) Beskriv lakselusa sin biologi. Hva kjenneteiknar dei ulike stadia? Kva for nokre stadium er problematiske for oppdrett?
- b) Beskriv kva for nokre «verktøy» eller ikkjemedikamentelle metodar som blir brukte i oppdrettsnæringa for å få bukt med luseproblemet. Forklar korleis desse verkar mot lusa, og sei noko om fordelar og ulemper med metodane.

Oppgåve 2

- a) Kvifor er rømt oppdrettslaks svært uheldig, og kva kan konsekvensane av rømminga bli?
- b) Kva meinerst med smitteførebyggjande tiltak? Korleis kan ein hindre potensiell smitte?
- c) Kva meinerst med eit HMS-sikkerhetsdatablad? Gi eksempel på kjemikalium som blir brukte på eit oppdrettsanlegg, og som krev sikkerhetsdatablad.
- d) Kva er organisk materiale?
- e) Kva meinerst med anadrom og katadrom fiskeart? Nemn minst to artar som er anadrome og ein art som er katadrom.
- f) Kva er samanhengen mellom temperaturen på vatnet og:
  - vekst hos laks?
  - tettleiken på vatnet?
  - vatnet si evne til å ta opp gassar?
- g) Kva meinerst med risikovurdering? Utfør ei risikovurdering med tanke på bruk av båt.
- h) Nemn 3 lover som gjeld havbruksnæringa.
- i) Nemn 5 forskrifter som gjeld drift av oppdrettsanlegg.
- j) Kva tyder bereevne for ein lokalitet i oppdrettsnæringa?

Bokmål

Eksamensinformasjon

Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.
Bruk av kilder	Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.
Vedlegg	Ingen
Informasjon om vurderingen	<p>VURDERINGSVEILEDNING FOR BESVARELSEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksamen skal prøve i hvilken grad kandidaten har nådd kompetansemålene som er fastsatt i læreplanen • Når du løser oppgaven, må du beskrive de forutsetningene du legger til grunn og begrunne disse. Bredde- og dybdekunnskap innenfor de områdene som er relevante for oppgaven viser du ved å:<ul style="list-style-type: none"> ○ presentere og bruke fagstoff, og begrunne dine synspunkter og forslag til løsning på oppgaven ○ trekke inn ulike synspunkter og løsninger som er relevante for oppgavens problemstillinger ○ gjøre rede for resultatet/konsekvensene av dine faglige valg ○ mestre relevante grunnleggende ferdigheter ○ bruke eksempler der det er relevant ○ bruke fagterminologi, hjelpemiddel og vedlegg på en hensiktsmessig og etterrettelig måte
Andre opplysninger	

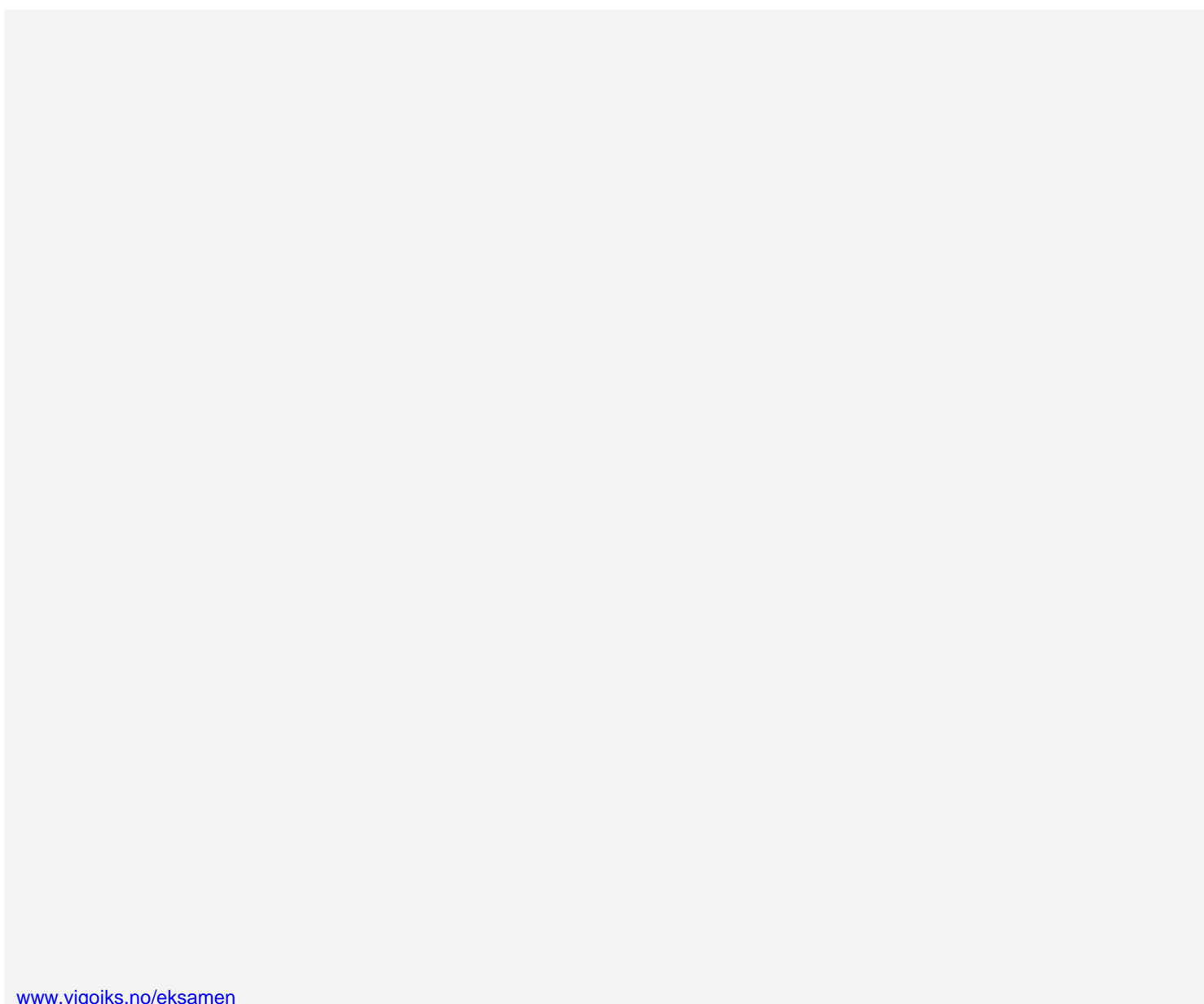
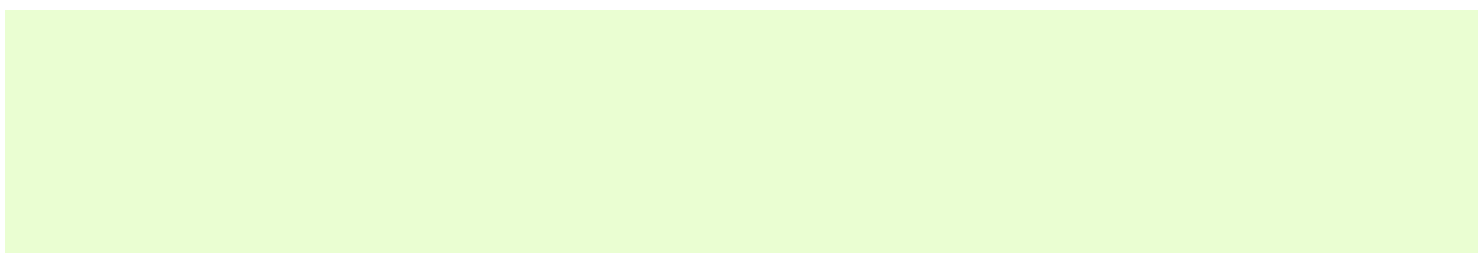
Oppgave 1

De totale kostnadene for lakselus de siste årene er estimert til å ligge på mellom 3 og 4 milliarder kroner i året, i tillegg til skade på omdømmet og belastning av miljøet.

- a) Beskriv lakselusa sin biologi. Hva kjennetegner de ulike stadiene? Hvilke stadier er problematisk for oppdrett?
- b) Beskriv hvilke «verktøy» eller ikkemedikamentelle metoder som benyttes i oppdrettsnæringen for å bekjempe luseproblemet. Forklar hvordan disse virker mot lusa, og si noe om fordeler og ulemper med metodene.

Oppgave 2

- a) Hvorfor er rømt oppdrettslaks meget uheldig, og hva kan konsekvensene av rømmingen bli?
- b) Hva menes med smitteforebyggende tiltak? Hvordan kan potensiell smitte hindres?
- c) Hva menes med et HMS-sikkerhetsdatablad? Gi eksempler på kjemikalier som benyttes på et oppdrettsanlegg, og som krever sikkerhetsdatablad.
- d) Hva er organisk materiale?
- e) Hva menes med anadrom og katadrom fiskeart? Nevn minst to arter som er anadrome og en art som er katadrom.
- f) Hva er sammenhengen mellom temperaturen på vannet og:
  - vekst hos laks?
  - vannets tetthet?
  - vannets evne til å ta opp gasser?
- g) Hva menes med risikovurdering? Utfør en risikovurdering med tanke på bruk av båt.
- h) Nevn 3 lover som berører havbruksnæringen.
- i) Nevn 5 forskrifter som berører drift av oppdrettsanlegg
- j) Hva betyr bæreevne for en lokalitet i oppdrettsnæringen?

www.vigoiks.no/eksamen